

Koulutuksen talous 2016

Koulutuksen käyttömenot ennallaan vuonna 2016

Koulutuksen käyttömenot olivat Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2016 samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin, yhteensä 12,2 miljardia euroa. Suurimman osuuden koulutuksen käyttömeneistä muodostavat perusopetuksen kustannukset. Perusopetukseen käytettiin 4,7 miljardia euroa vuonna 2016. Seuraavaksi suurimmat osuudet olivat yliopistokoulutuksessa ja -tutkimuksessa, johon käytettiin 2,3 miljardia euroa ja ammatillisessa koulutuksessa, johon käytettiin 1,7 miljardia euroa.

Koulutuksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2016

Käyttökohte	milj. euroa	%
Esiopetus ¹⁾	361	3,0
Perusopetus	4 691	38,4
Lukiokoulutus	730	6,0
Ammatillinen koulutus	1 749	14,3
Oppisopimuskoulutus	142	1,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	916	7,5
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ²⁾	2 284	18,7
Muu koulutus	474	3,9
Opintotuki	866	7,1
Yhteensä	12 213	100,0

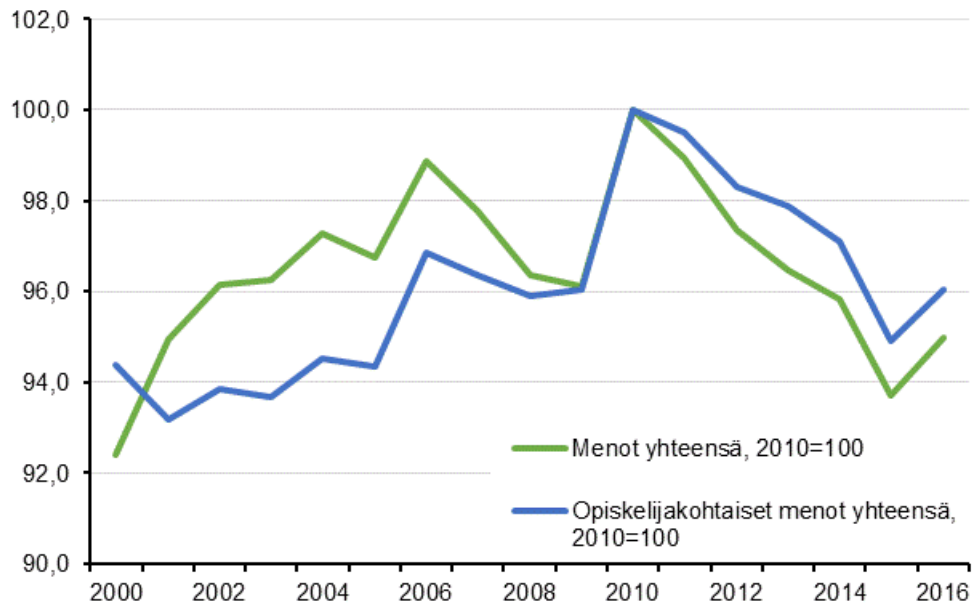
1) 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa.

2) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

Koulutuksen käyttömenot olivat vuonna 2016 suhteessa bruttokansantuotteeseen 5,7 prosenttia. Osuus on laskenut vuodesta 2010 alkaen.

Koulutuksen käyttömenot ja opiskelijakohtaiset menot ovat vähentyneet reaalisesti vuoden 2010 jälkeen. Vuosina 2000–2016 koulutuksen kokonaiskäyttömenot ja opiskelijakohtaiset menot olivat reaalisesti korkeimmillaan vuonna 2010. Käyttömenot on muutettu vuoden 2016 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla. Reaalinen muutos tarkoittaa, että hintojen muutoksen vaikutus on otettu huomioon.

Koulutuksen käyttömenojen reaalikehitys 2000–2016

Eri koulutussektoreiden menokehityksessä on eroja. Esiopetuksen menot ovat kasvaneet reaalisesti vuoteen 2010 verrattuna. Perusopetuksen menot olivat vuonna 2016 reaalisesti hieman suuremmat kuin vuonna 2010. Muiden koulutussektoreiden menot ovat laskeneet. Eniten 2010-luvulla ovat reaalisesti laskeneet ammatillisen ja oppisopimuskoulutuksen menot.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Koulutuksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2000–2016.....	4
Liitetaulukko 2. Koulutuksen käyttömenojen reaalikehitys käyttökohteen mukaan 2000–2016.....	4
Liitetaulukko 3. Oppilaitosten käyttömenot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2000–2016.....	5
Liitetaulukko 4. Oppilaitosten käyttömenojen reaalikehitys opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2000–2016.....	5
Laatuseloste: Koulutuksen talous.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Koulutuksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2000–2016

Käyttökohte	Vuosi									Muutos 2015-2016 %
	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	
Esiopetus ¹⁾	94	269	312	323	342	347	352	358	361	0,9
Perusopetus ²⁾	2 734	3 413	4 120	4 231	4 363	4 492	4 538	4 620	4 691	1,5
Lukiokoulutus ²⁾	503	600	695	713	727	737	738	736	730	-0,8
Ammatillinen koulutus ³⁾	925	1 287	1 758	1 851	1 898	1 911	1 878	1 797	1 749	-2,7
Oppisopimuskoulutus	96	132	177	170	171	154	157	151	142	-6,0
Ammattikorkeakoulukoulutus ⁴⁾	525	704	896	921	928	912	874	883	916	3,8
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁵⁾	1 364	1 671	2 162	2 330	2 340	2 341	2 320	2 323	2 284	-1,7
Muu koulutus ⁶⁾	298	361	442	462	478	483	481	479	474	-1,0
Opintotuki	648	732	871	847	837	832	852	860	866	0,7
Yhteensä	7 186	9 167	11 434	11 848	12 084	12 209	12 190	12 208	12 213	0,0
Käyttömenot suhteessa BKT:hen, %	5,3	5,6	6,1	6,0	6,0	6,0	5,9	5,8	5,7	

1) Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.

2) Sisältää kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

3) Sisältää valtionosuusrahoitteisen oppilaitosmuotoisen ammatillisen lisäkoulutuksen vuodesta 2005 alkaen.

4) Ammattikorkeakoululain uudistuksesta ja tiedonkeruumuutoksista johtuen vuodesta 2015 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.

5) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Yliopistolain uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen vuodesta 2010 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.

6) Ei sisällä kansanopistojen tutkintoon johtavaa koulutusta.

Liitetaulukko 2. Koulutuksen käyttömenojen reaalikehitys käyttökohteen mukaan 2000–2016 ¹⁾

Käyttökohte	Vuosi									Muutos 2015-2016 %
	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	
Esiopetus ²⁾	156	365	351	347	354	352	356	353	361	2,3
Perusopetus ³⁾	4 520	4 632	4 633	4 543	4 520	4 563	4 587	4 559	4 691	2,9
Lukiokoulutus ⁴⁾	831	814	782	765	753	749	746	726	730	0,5
Ammatillinen koulutus ⁵⁾	1 528	1 747	1 977	1 988	1 966	1 942	1 898	1 774	1 749	-1,4
Oppisopimuskoulutus	159	179	199	182	177	156	159	149	142	-4,8
Ammattikorkeakoulukoulutus ⁶⁾	869	955	1 008	989	961	927	883	871	916	5,1
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁷⁾	2 255	2 267	2 431	2 502	2 424	2 378	2 345	2 292	2 284	-0,4
Muu koulutus ⁸⁾	492	490	498	497	495	491	486	473	474	0,3
Opintotuki	1 071	993	979	909	867	845	861	849	866	2,0
Yhteensä	11 880	12 442	12 858	12 723	12 517	12 401	12 322	12 048	12 213	1,4

1) Käyttömenot on muutettu vuoden 2016 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla.

2) Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.

- 3) Sisältää kansanopistojen järjestämän perusopetuksen.
- 4) Sisältää kansanopistojen järjestämän lukiokoulutuksen.
- 5) Sisältää valtionosuusrahoitteisen oppilaitosmuotoisen ammatillisen lisäkoulutuksen vuodesta 2005 alkaen.
- 6) Ammattikorkeakoululain uudistuksesta ja tiedonkeruumuutoksista johtuen vuodesta 2015 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.
- 7) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Yliopistolain uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen vuodesta 2010 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.
- 8) Ei sisällä kansanopistojen tutkintoon johtavaa koulutusta.

Liitetaulukko 3. Oppilaitosten käyttömenot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2000–2016

Koulutussektori	Vuosi									Muutos 2015-2016
	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	%
Esiopetus	3 200	4 700	5 400	5 500	5 800	5 800	5 900	5 900	5 800	-0,7
Perusopetus ¹⁾	4 600	5 900	7 600	7 900	8 200	8 400	8 500	8 600	8 700	0,7
Lukiokoulutus ¹⁾	3 600	4 500	5 500	5 600	5 800	5 900	6 000	6 000	6 000	-0,3
Ammatillinen koulutus ²⁾	7 000	8 400	10 100	10 500	10 800	10 800	10 500	10 000	9 700	-2,8
Ammattikorkeakoulukoulutus ³⁾	4 900	5 600	6 900	7 000	7 000	6 900	6 600	6 600	6 700	1,5
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁴⁾	8 800	9 500	12 800	13 800	13 800	13 900	14 000	14 500	14 600	1,2
Yhteensä	5 300	6 500	8 300	8 600	8 800	9 000	8 900	9 000	8 900	-0,1

- 1) Sisältää kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.
- 2) Ei sisällä ammatillista lisäkoulutusta.
- 3) Ammattikorkeakoululain uudistuksesta ja tiedonkeruumuutoksista johtuen vuodesta 2015 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.
- 4) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Yliopistolain uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen vuodesta 2010 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.

Liitetaulukko 4. Oppilaitosten käyttömenojen reaalikehitys opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2000–2016 ¹⁾

Koulutussektori	Vuosi									Muutos 2015-2016
	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	%
Esiopetus	5 200	6 300	6 000	5 900	6 000	5 900	5 900	5 800	5 800	0,6
Perusopetus ²⁾	7 600	8 000	8 600	8 500	8 500	8 600	8 600	8 500	8 700	2,1
Lukiokoulutus ²⁾	5 900	6 200	6 200	6 000	6 000	6 000	6 000	5 900	6 000	1,1
Ammatillinen koulutus ³⁾	11 600	11 400	11 400	11 300	11 100	11 000	10 600	9 800	9 700	-1,5
Ammattikorkeakoulukoulutus ⁴⁾	8 100	7 600	7 700	7 500	7 200	7 000	6 700	6 500	6 700	2,8
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁵⁾	14 500	13 000	14 400	14 800	14 300	14 100	14 200	14 300	14 600	2,5
Yhteensä	8 800	8 800	9 300	9 300	9 200	9 100	9 000	8 800	8 900	1,2

- 1) Käyttömenot on muutettu vuoden 2016 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla.
- 2) Sisältää kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.
- 3) Ei sisällä ammatillista lisäkoulutusta.
- 4) Ammattikorkeakoululain uudistuksesta ja tiedonkeruumuutoksista johtuen vuodesta 2015 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.
- 5) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Yliopistolain uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen vuodesta 2010 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.

Laatuseloste: Koulutuksen talous

1. Tilastotietojen relevanssi

Koulutuksen talustilasto kuvaa koko koulujärjestelmän talous- ja kustannustietoja esiopetuksesta korkeakoulukoulutukseen sisältäen myös opintotukimenot. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa. Kustannustietoja tuotetaan eriteltynä koulutussektoreittain ja käyttökohteen mukaan.

Tiedot saadaan pääosin hallinnollisista rekistereistä. Tiedot perustuvat opetustoimen valtionosuusjärjestelmässä olevien oppilaitosten osalta Opetushallituksen keräämiin tietoihin ja kunnallisen esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen osalta Tilastokeskuksen kuntataloustilaston yhteydessä tehtyyn erillistiedonkeruuseen opetuksen valtionosuusjärjestelmää varten. Korkeakoulujen tiedot perustuvat opetus- ja kulttuuriministeriön keräämiin tietoihin, valtion keskuskirjanpidon ja valtion talousarvioesityksen tietoihin sekä Tilastokeskuksen tutkimus- ja kehittämistoimintatilaston keräämiin tietoihin yliopistojen tutkimusmenoista. Valtion opintotukimenotiedot ovat Kelan opintoetuustilastoista. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa käytetään Tilastokeskuksen keräämiä opiskelijamäärätietoja.

Tilastolain (23.4.2004/280, muut. 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan väestö- ja elinolotilastot -yksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Kustannustiedot saadaan pääosin hallinnollisista rekistereistä. Aineistot ovat kokonaisaineistoja. Perusjoukkona ovat Suomessa annetun koulujärjestelmäkoulutuksen kustannustiedot. Tiedot eivät sisällä henkilö pohjaisia tietoja.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla sekä vertailuilla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot ilmestyvät runsas vuosi viiteajankohdan jälkeen. Tiedot kuvaavat kalenterivuotta.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä myös suoraan Koulutus-, kulttuuri- ja ajankäyttö -vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan.

Lisää tietoa tilastossa käytetyistä käsitteistä löytyy Tilastokeskuksen käsitetietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston laatiminen on aloitettu vuodesta 1995. Jonkin verran eri vuosien vertailtavuuteen vaikuttavat koulutusjärjestelmässä, tilastoinnissa ja käytetyissä luokituksissa tapahtuneet muutokset.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Opetushallituksen julkaisemat koulutuskustannustiedot poikkeavat Tilastokeskuksen tiedoista tietojen rajauksen ja tilastointikäytäntöjen erojen vuoksi.

Lisätietoja

Mika Tuononen 029 551 3504

Vesa Hämäläinen 029 551 2594

Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

koulutustilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Koulutustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-0947 (pdf)